

Bedömning

Bedömning under studierna

Enligt läroplansgrunderna ska huvudparten av bedömning under studierna vara formativ och ingå som en del av den dagliga undervisningen. Själv- och kamratbedömning är en viktig del av denna bedömning och bidrar till att utveckla elevens metakognitiva färdigheter. Eleven får genom denna bedömning en mera aktiv roll i läroprocessen som helhet men lärarens stöd och återkoppling är viktiga inslag.

Här finns tre modeller för själv- och kamratbedömning som ni kan använda under läsåret enligt ert eget upplägg. Modellerna är av lite olika slag och kräver olika stor arbetsinsats av såväl elever som lärare.

Självbedömningen hjälper eleven att inse vilka hans styrkor är. Utgående från de svar som eleven ger vid bedömningssamtalen kan eleven stödjas i att utveckla sin studieteknik. Det är av stor vikt att läraren hjälper eleven att inse vad hen behöver utveckla. Lärarens stöd är mycket viktigt i denna process. En självbedömning som utförs konsekvent och tillräckligt ofta kan tydliggöra elevens utveckling.

Utvärdering 1

Denna utvärderingsmodell kan fungera tydliggörande för eleven själv. Genom att diskutera tillsammans med en kompis eller sin lärare kan eleven få återkoppling som ger stöd i arbetet framåt. Om du som lärare väljer att diskutera igenom upplägget tillsammans med din elev, får du en mera nyanserad bild av elevens inläring och kan på det sättet stödja de delar som kanske ännu är svaga, samt de elever som har en felaktig uppfattning om sitt eget kunnande eller en orealistisk självbild.

Utvärdering 2

Denna modell kan användas både som underlag för självbedömning och kamratbedömning. Om eleven först går igenom frågeställningarna kan hen göra anteckningar eller kanske spela in sina svar på något tillgängligt tekniskt hjälpmedel (dator, smarttelefon, lärplatta, diktafon, mp3-spelare eller liknande). När eleven kommit fram till momentet att ställa frågor till texten är det viktigt att poängtera att det är frågeställaren själv som avgör vad hen förväntar sig för svar.

Utvärdering 3

Denna modell kräver att eleven ser mera ingående på sitt lärande och kan med fördel användas som ett underlag till bedömningssamtal mellan lärare och elev.

Här ser du ett exempel på hur en elev kryssat i tabellen när hen gjorde självbedömningen. Du kan också läsa hur eleven funderade när hen gick igenom allt. Avsnittet som utvärderas är kapitel 3, Vad är demokrati?

Utvärdering 1					
	1 	2 	3 	4 	5
Jag hittar ledtrådar om innehållet i inledningsskildern.					X
Jag kan ställa frågor till texten.			X		
Jag förstår och kan använda mig av begrepp som hör ihop med texten.					X
Jag kan plocka fram detaljer i texten.			X		
Jag kan plocka ut det väsentliga ur texten och sammanfatta det.		X			
Jag känner att jag behärskar innehållet.				X	

När jag ser inledningsskildern kan jag ofta lista ut vad texten ska handla om. Till exempel bilden där tre personer håller upp en lapp i sin hand påminner om när vi väljer något i klassen och då brukar vi ofta tala om demokrati.

Jag kan ställa frågor till texten och jag tycker att det går lätt om jag tänker på de frågeord vi använde i hissan. Men ibland så är det ändå svårt att veta hur jag ska formulera frågan för att få det svar jag vill ha.

Jag gillar qr-koderna! Jag får snabbt koll på vad orden betyder och då kan jag också använda dem i rätt sammanhang.

Jag klarar för det mesta av att hitta svaren på kompisars frågor i texten, men tycker att det är svårare när läraren frågar, för då måste jag ibland kombinera detaljer ur texten med sådant som jag läst om i en tidning.

Jag tycker att det är ganska svårt när läraren säger att jag ska plocka ut det viktigaste. Jag tycker ju att allt känns lika viktigt. Men det går ändå lite bättre om jag tittar på bilderna.

Jag tycker att det känns häftigt när jag nu förstår en hel del av det som jag ser i tidningar och på tv. Jag märker ju att det som jag lärt mig i samhällsläran faktiskt är "på riktigt".

Utvärdering 1

Markera i tabellen
här under
hur bra du tycker att
du klarar av att göra
det som sägs.

- 1 = nästan inte alls
- 2 = lite, men inte speciellt bra
- 3 = varken speciellt bra eller speciellt dåligt
- 4 = jag klarar det bra
- 5 = jag klarar det helt perfekt

Jag hittar ledtrådar
om innehållet
i inledningsbilden.

Jag kan ställa frågor
till texten.

Jag förstår och
kan använda mig av
begrepp som hör ihop
med texten.

Jag kan plocka fram
detaljer i texten.

Jag kan plocka ut det
väsentliga ur texten
och sammanfatta det.

Jag känner att jag
behärskar innehållet.

Utvärdering 2

Nu har du läst ett avsnitt i boken.

Här kommer några frågor

som du får fundera på.

**Om det är lättare för dig att komma ihåg hur du tänkt
så kan du anteckna på papper eller dator.**

**Du kan också banda in dina tankar
på en lärplatta om du är van att göra så.**

- 1** Vad kunde du i början av avsnittet om det som avsnittet handlar om?
Vad trodde du att det skulle handla om?
Fick du ledtrådar från de olika bilderna på inledningssidan?
- 2** Ställ tre frågor till texten:
åtminstone en detaljfråga
och en som kräver att du tänker till lite mera.
Formulera svar på frågorna.
- 3** Välj tre nya begrepp som du lärde dig i avsnittet.
Förklara begreppen.
- 4** Nämn minst en intressant sak som du lärt dig i avsnittet och som påverkar din vardag eller ditt liv som invånare i Finland.
- 5** Använd inledningbilderna eller bilder i avsnittet och sammanfatta vad avsnittet handlar om.
- 6** Tycker du att något var speciellt svårt i kapitlet?
Behöver du öva mera på något?

Utvärdering 3

Frågor att diskutera

- 1 Kan du använda begrepp som du lärt dig för att svara på frågor om texten?
- 2 Kan du själv formulera frågor till texten: både korta frågor och mer omfattande frågor som kräver att du använder dig av flera olika detaljer?
- 3 Kan du använda dig av olika källor när du letar fakta för att formulera svar på uppgifter i samhällslära?
Vilka källor använder du då?
Är det någon skillnad på innehållet i dem?
- 4 Har din förmåga att förstå hur samhället omkring dig fungerar förändrats?
På vilket sätt?
- 5 Vad är det viktigaste du lärt dig?
Varför är det viktigt för dig?